

ERFGOEDPLATFORM GEMEENTE HEUMEN

Coehoorn heeft ander gezicht

Wie nu op het kroonwerk Coehoorn wandelt, is zomaar de weg kwijt. De gemeente Heumen heeft als nieuwe eigenaar van het gebied opdracht gegeven om het nagelaten onderhoud van de meidoornhagen door Staatsbosbeheer in te halen. Het kroonwerk heeft daardoor een metamorfose ondergaan. De verwilderde haag is teruggebracht tot een hoogte waarbij de zichtlijnen richting Nederasselt en Overasselt weer vrij zijn,

de 'haaietanden' van de verdedigingslinie weer zichtbaar zijn en de beleving van het gebied terug is. Punt van zorg is nog wel de aanvulling van de haag met nieuwe aanplant. Een deel van de hagen is in de ruilverkaveling van 1972 gesneuveld. Wij zouden dat graag terug zien, maar het Deltaplan grote rivieren lijkt daar (nog) een stokje voor te steken. Mogelijk dat een watergang langs het kroonwerk enig soelaas kan bieden voor deze wensen. Daarmee zou tegelijkertijd een historisch nat en moerasachtig terrein kunnen terugkeren dat het vrijwel onmogelijk maakte om het kroonwerk te voet aan te vallen.

Dijkdoorbraak

Bijna 100 jaar geleden, in de winter van 1925/1926, stonden grote delen van Overasselt, Nederasselt, Balgoij en wijde omgeving onder water na een rampzalige dijkdoorbraak. Om deze ramp niet in de vergetelheid te laten wegzinken willen we een monument oprichten. Niet in ons eentje, maar in samenwerking met (erfgoed)organisaties uit alle getroffen dorpen en met de gemeente Heumen.

Het is gelukt hiervoor een adviescommissie samen te stellen. De Adviescommissie Gedenkteken Dijkbreuk 1925/1926 bestaat uit: Jan Bruijsten, Jack van Casteren, Piet van Erp, Rudy van Haren, Eef van Hout, René Joosten en Piet Sanders. Deze groep zal er zeker in slagen om in 2020 een advies uit te brengen over een op te richten monument en de herdenking in 2025 van 100 jaar dijkbreuk.

Nieuw LOP

Na veel commotie over het afstemmen van het Landschaps Ontwikkelings Plan (LOP) in de september-vergadering van de Heumense gemeenteraad en de opheffing van het Plattelandsfonds is er nu toch een nieuw LOP. Door de wethouder werd toegezegd dat hij in december 2019 met een nieuw plan zou komen. Wezenlijke verschillen met het verworpen plan wat betreft uitvoeringsideeën zijn er niet. Wel wordt de ontwikkeling van het landschap meer bekeken op samenhang met andere visies van de gemeente.

Biodiversiteit

Is biodiversiteit een thema voor de werkgroep Groen van het Erfgoedplatform? Die vraag komt de komende vergadering van de werkgroep zeker aan de orde. In het oude landschap was biodiversiteit een vanzelfsprekendheid, vandaag de dag is het bijna vechten tegen de bierkaai om bloemrijke en kruidenrijke wegbermen en/of akkerranden te realiseren. En dan hebben we het alleen nog maar over plantjes. Het IVN Rijk van Nijmegen heeft een actieve werkgroep die zich hiermee bezig houdt. Binnenkort zitten we met hen aan tafel om te kijken of en wat we kunnen en moeten doen.

Dit is een motte

Eindelijk weten we wat een motte precies is. Met dank aan het stripboek *Ridders van Gelderland en ons verloren hertogdom*. Een vrolijke uitgave waaraan de coöperatie Erfgoed Gelderland vanuit het educatieve programma 'Verhaal van Gelderland' heeft bijgedragen. Op speelse wijze is de geschiedenis van het ontstaan van het hertogdom tot de vorming van de provincie uitgebeeld.

Zo zien we onder andere een vermoeide tante Sidonia (Suske en Wiske) uitleggen dat het van Vlaanderen wel ver was naar het huidige Duitsland om daar het hertogdom te stichten. Maar ook bijzonder hoogleraar Gelderse geschiedenis, Dolly Verhoeven van de Radbouduniversiteit, komen we in een glansrol tegen, evenals verslaggevers van Omroep Gelderland die ons door de geschiedenis gidsen. Prijs stripboek € 9,95. Ook te koop: boek over het maken van dit stripboek met ongepubliceerd materiaal, extra verhalen en beschrijving van de genoemde kastelen in het verhaal, prijs € 45,00. Te bestellen via <https://cultuurenerfgoedlab.nl>

Presentatie molencahier

Op 20 november 2019 is het eerste exemplaar van het cahier *De Heumense molens* aangeboden aan wethouder Maarten Schoenaker van de gemeente Heumen. In een drukbezochte bijeenkomst in De Lage Hof in Overasselt werd een toelichting op het boek gegeven en heeft de voorzitter van De Hollandsche Molen, de heer N. Papineau Salm, een interessante lezing verzorgd over de stand van zaken in de Nederlandse molenwereld en het belang van vrijwillige molenaars.

Peter Pauwels, Tini Martens en Frans Wildenberg, *De Heumense molens. Een bewegende geschiedenis van molens en molenaars in Heumen, Malden, Nederasselt en Overasselt*. Erfgoedreeks 4, 120 p., € 17,50.

Het boek is te bestellen via de website van het Erfgoedplatform:

<http://www.erfgoedheumen.nl/bestel.php>

Op de markt

Weer of geen weer. Regen, wind en kou trotserend stonden Petra Thijssen, Terrence en Jan Paul Bevoort op de kerstmarkt van De Lage Hof in Overasselt. Later bijgestaan door Anneke Meijssen werden de uitgaven van het Erfgoedplatform aan de man gebracht. Met resultaat.

Druk, druk en nog eens druk. De kerstmarkt in Overasselt had ondanks het weer niet te klagen over bezoekers. Dankzij een zijwandje van onze eigen tenten waaide de standplaats van het Erfgoedplatform niet leeg en konden we een aantal cahiers aan de man/vrouw brengen. Zeker zo belangrijk, we ontvingen veel positieve reacties op het bestaan van de cahiers. Op de foto Petra Thijssen en Terrence Bevoort leggen uit wat in de cahiers te lezen is.

Foto: Diebe-Media

Mede dankzij de presentatie een dag eerder in het winkelcentrum van Malden zijn nu alle Canons uitverkocht en is van het Veer Nederasselt-Grave nog één exemplaar voorradig. Het cahier over het Kasteel Heumen kent nog een minimale voorraad van 10 exemplaren. Volop verkrijgbaar zijn het nieuwe cahier over de Heumense molens en het boek Achter het front van Geert Dibbets over de laatste oorlogsjaren in Malden en Heumen. Overasselt en Nederasselt spelen natuurlijk ook een rol, maar door verloren gegane archieven op een wat minder prominente wijze.

Heggen en wallen

Het inventarisatieproject Heggen en Wallen in de gemeenten Heumen en Wijchen is in het tweede jaar aanbeland. Veel is al genoteerd en uitgewerkt, nog heel veel moet gebeuren. Toch zijn Jef Gielen en Sjoerd Aertsen tevreden met het al gedane werk en met de planning van nog uit te voeren inventarisaties. Nu de heggen weer bladerloos zijn, is er weer alle gelegenheid de vlechtstructuren te herkennen. Voorbereidingen voor het delen van de opgedane ervaringen staan in de spreekwoordelijke kinderschoenen. Als alles blijft gaan zoals het er nu voorstaat, dan mogen we in het late najaar een (vast en zeker) lijvig rapport tegemoet zien waarin de historie van de groeisels uit de doeken wordt gedaan.

Publicaties

Cahier 1: Het veer van Grave naar Nederasselt

Cahier 2: Het verdwenen kasteel Heumen en zijn bewoners

Cahier 3: De Canon van de gemeente Heumen

Cahier 4: De Heumense molens

Cahier 5: Kroonwerk Coehoorn (verschijnt 2020)

Boek 1: Achter het front

Boek 2: Grootgrondbezit Overasselt (verschijnt 2020)

Te bestellen via de website van het Erfgoedplatform::

<http://www.erfgoedheumen.nl/bestel.php>

Colofon

© Erfgoedplatform Gemeente Heumen

De nieuwsbrief, uitgegeven door het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, verschijnt 4x per jaar en is bestemd voor iedereen die zich op een of andere wijze verbonden voelt met het Heumens erfgoed of daarin is geïnteresseerd.

Samenstelling en redactie: Jan Paul Bevoort, Wilbert Kruijssen en Frans Wildenberg

Een abonnement is gratis. Meldt u aan op: info@erfgoedheumen.nl

Als u geen prijs (meer) stelt op toezending van deze nieuwsbrief, meldt u zich dan af door een e-mail te sturen naar: info@erfgoedheumen.nl